

GEWONE ZITTING 2019-2020

3 FEBRUARI 2020

BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de afwijkingen
op de beperking van het toegangsrecht tot
de lage-emissiezones voor personen
met beperkte mobiliteit**

(ingediend door mevrouw Françoise DE SMEDT (F),
de heer Youssef HANDICHI (F),
mevrouw Stéphanie KOPLOWICZ (F), de heren
Jan BUSSELEN (N), Petya OBOLENSKY (F),
Luc VANCAUWENBERGE (F), Francis DAGRIN (F),
mevrouw Caroline DE BOCK (F),
de heer Jean-Pierre KERCKHOFS (F) en
mevrouw Leïla LAHSSAINI (F))

Toelichting

In het kader van de lage-emissiezones machtigt de ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing (BWLKE), zoals gewijzigd bij de ordonnantie van 7 december 2017, de regering ertoe «de afwijkingen te definiëren op de beperking van het toegangsrecht tot de lage-emissiezone(s) in functie van de aard, het type, het gebruik van het betreffende motorvoertuig, socio-economische criteria, evenals in geval van uitzonderlijke situaties welke beperkt zijn in de tijd.» (art. 3.2.16, § 2).

De afwijkingen op de beperking van het toegangsrecht tot de lage-emissiezones voor personen met beperkte mobiliteit zijn niet dezelfde in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

SESSION ORDINAIRE 2019-2020

3 FÉVRIER 2020

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**relative aux dérogations à la restriction au
droit d'accès aux zones de basses émissions
pour les personnes à mobilité réduite**

(déposée par Mme Françoise DE SMEDT (F),
M. Youssef HANDICHI (F),
Mme Stéphanie KOPLOWICZ (F),
MM. Jan BUSSELEN (N), Petya OBOLENSKY (F),
Luc VANCAUWENBERGE (F), Francis DAGRIN (F),
Mme Caroline DE BOCK (F),
M. Jean-Pierre KERCKHOFS (F) et
Mme Leïla LAHSSAINI (F))

Développements

Dans le cadre des zones de basses émissions, l'ordonnance du 2 mai 2013 portant Code bruxellois de l'Air, du Climat et de la Maîtrise de l'Energie (CoBRACE), telle que modifiée par l'ordonnance du 7 décembre 2017, donne délégation au gouvernement pour définir «les dérogations à la restriction au droit d'accès à la ou aux zones de basses émissions, en fonction de la nature, du type, de l'utilisation faite du véhicule à moteur concerné, de critères socio-économiques, ainsi qu'en cas de situations exceptionnelles et limitées dans le temps» (art. 3.2.16, § 2).

Les dérogations à la restriction au droit d'accès aux zones de basses émissions pour les personnes à mobilité réduite ne sont pas les mêmes en Flandre et dans la Région de Bruxelles-Capitale.

Wat de voertuigen voor personen met een handicap betreft, komen in Brussel enkel de volgende voertuigen in aanmerking voor een afwijking :

- de voertuigen die specifiek aangepast zijn voor het vervoer van personen met een handicap en waarvan de houder van de kentekenplaat of van een persoon die op hetzelfde adres woont, de houder is van een parkeerkaart voor personen met een handicap ;
- de voertuigen die uitgerust zijn met een in het voertuig geïntegreerd systeem dat dient om een persoon in een rolstoel te laten instappen (lift, oprijplaat...).

In Vlaanderen zijn er ook uitzonderingen voor degenen die een parkeerkaart voor personen met een handicap hebben en de verhoogde tegemoetkoming voor gezondheidszorgen genieten.

Brussel heeft enkel de investering in het voertuig als criterium gekozen. Er dient echter ook een uitzondering te zijn voor alle personen met beperkte mobiliteit die afhankelijk zijn van hun voertuig om toegang te krijgen tot gezondheidszorg en een zo goed mogelijk sociaal leven te kunnen leiden, zoals blijkt uit de volgende getuigenissen :

- Patrick, een 63-jarige Limburger, heeft hartproblemen en werd aan het hart geopereerd. Hij kan niet meer dan 50 meter stappen en heeft een auto nodig om zijn rolstoel mee te nemen. In Vlaanderen kan hij overal in zijn Fiat met euronorm 3 rondrijden, maar hij mag Brussel, waar niet alleen zijn zoon, maar ook veel van zijn vrienden wonen, niet meer binnen. Door zijn gezondheidsproblemen en handicap is zijn inkomen fors gedaald en kan hij geen nieuwe wagen kopen¹ ;
- Thomas en Jessica wonen in de regio van Charleroi. Ze hebben allebei gezondheidsproblemen die hun mobiliteit beperken : hij heeft cerebrale parese en zij heeft spina bifida en verplaatst zich in een rolstoel. Dit paar PBM's komt regelmatig naar Brussel om zich te laten verzorgen : hij naar het universitair ziekenhuis Saint-Luc en zij naar Erasmus². Ze kunnen er niet meer geraken met hun voertuig en zijn fysiek niet in staat om het openbaar vervoer te gebruiken.

1 https://www.bruzz.be/milieu/brusselse-lez-strenger-voor-mensen-met-een-handicap-dan-vlaamse-2020-01-15?fbclid=IwAR27DHPxE9kuPwWmac-CQ-13TJU8zpJjxvbMFpOu2sgzndMNHGwNVLPA_4.

2 https://www.dhnet.be/regions/bruxelles/bruxelles-mobilite/thomas-et-jessica-sont-privés-de-soins-a-cause-de-la-lez-5e28b31bf20d5a719a577367?fbclid=IwAR0rLLPgwuQk_HhB2Tp5DYzHceImqtY9u55OXHYFjaCpjihQL6DjSxP7vss.

À Bruxelles, en matière de véhicules pour personnes handicapées, seuls peuvent bénéficier d'une dérogation :

- les véhicules spécifiquement adaptés au transport de personnes handicapées et dont le titulaire de la plaque d'immatriculation, ou une personne domiciliée à la même adresse que ce dernier, est titulaire de la carte de parking spéciale pour personne handicapée ;
- les véhicules équipés d'un système intégré au véhicule et qui est destiné à l'embarquement d'une personne en fauteuil roulant (élévateur, rampe...).

Alors qu'en Flandre, il existe également des exceptions pour les personnes qui ont une carte de stationnement spéciale pour les personnes handicapées et qui bénéficient de l'intervention majorée sur les soins de santé.

Bruxelles n'a opté que pour le critère d'investissement dans le véhicule. Or, il y a lieu de prévoir également une exception pour toutes les personnes à mobilité réduite qui dépendent de leur véhicule pour accéder aux soins de santé et conserver un maximum de vie sociale, comme le montrent les témoignages suivants :

- Patrick, un Limbourgeois de 63 ans, a des problèmes cardiaques et a subi une opération au cœur. Il ne peut pas marcher plus de 50 mètres à pied et doit disposer d'une voiture lui permettant d'embarquer son fauteuil roulant. Alors qu'il peut circuler partout en Flandre avec sa Fiat qui relève de l'euronorm 3, il ne peut plus pénétrer dans Bruxelles, où vit son fils mais où vivent également nombre de ses amis. En raison de ses problèmes de santé et de son handicap, ses revenus ont fortement diminué et il est dans l'incapacité d'acheter une nouvelle voiture¹ ;
- Thomas et Jessica vivent eux dans la région de Charleroi. Ils souffrent tous les deux de problèmes de santé qui réduisent leur mobilité : lui est infirme moteur cérébral, elle souffre de spina-bifida et se déplace en chaise roulante. Ce couple de PMR se rend régulièrement à Bruxelles pour se faire soigner, lui aux cliniques universitaires Saint-Luc et elle à Érasme². Ils ne peuvent plus y accéder avec leur véhicule et sont dans l'incapacité physique d'utiliser les transports en commun.

1 https://www.bruzz.be/milieu/brusselse-lez-strenger-voor-mensen-met-een-handicap-dan-vlaamse-2020-01-15?fbclid=IwAR27DHPxE9kuPwWmac-CQ-13TJU8zpJjxvbMFpOu2sgzndMNHGwNVLPA_4.

2 https://www.dhnet.be/regions/bruxelles/bruxelles-mobilite/thomas-et-jessica-sont-privés-de-soins-a-cause-de-la-lez-5e28b31bf20d5a719a577367?fbclid=IwAR0rLLPgwuQk_HhB2Tp5DYzHceImqtY9u55OXHYFjaCpjihQL6DjSxP7vss.

De Brusselse regelgeving houdt geen rekening met het feit dat mensen met beperkte mobiliteit volledig afhankelijk zijn van hun wagen om onder meer toegang te krijgen tot gezondheidszorg. Precies door de kosten ten gevolge van hun gezondheidsproblemen kunnen ze zeer vaak geen nieuw voertuig kopen. Deze resolutie strekt ertoe alle personen met beperkte mobiliteit die afhankelijk zijn van hun voertuig, toe te laten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

La réglementation bruxelloise ne prend pas en compte le fait que les personnes à mobilité réduite dépendent entièrement de leur voiture pour accéder notamment aux soins de santé. Or, justement les frais engendrés par leurs problèmes de santé les mettent très souvent dans l'incapacité de s'acheter un nouveau véhicule. La présente résolution vise à permettre à toutes les personnes à mobilité réduite, dépendantes de leur véhicule, d'accéder à la Région de Bruxelles-Capitale.

Françoise DE SMEDT (F)
Youssef HANDICHI (F)
Stéphanie KOPLOWICZ (F)
Jan BUSSELEN (N)
Petya OBOLENSKY (F)
Luc VANCAUWENBERGE (F)
Francis DAGRIN (F)
Caroline DE BOCK (F)
Jean-Pierre KERCKHOFS (F)
Leïla LAHSSAINI (F)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

betreffende de afwijkingen op de beperking van het toegangsrecht tot de lage-emissiezones voor personen met beperkte mobiliteit

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Overwegende dat mobiliteit een essentiële behoefte is voor het leven in de maatschappij : om zich te verzorgen, te werken, zich te ontspannen, familie en vrienden te bezoeken, opleidingen te volgen, boodschappen te doen, ... ;

Overwegende dat voor een persoon met beperkte mobiliteit de minste verplaatsing een echte lijdensweg kan zijn. Overwegende dat die personen het risico van sociaal isolement en psychische kwetsbaarheid aanzienlijk zien toenemen en dat velen voor hun verplaatsingen volledig afhankelijk zijn van hun voertuig ;

Overwegende dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daar ook op wijst op zijn internetsite³ : « Iedereen kan vroeg of laat worden geconfronteerd met een tijdelijke of permanente handicap. Daarom wil het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toegang tot de openbare ruimte garanderen voor alle gebruikers. Met andere woorden, iedereen moet de mogelijkheid hebben om op een zelfstandige en eenvoudige manier deel te nemen aan sociale, culturele en economische activiteiten. » ;

Overwegende dat er een verband bestaat tussen het feit dat men een persoon met beperkte mobiliteit is en een groter armoederisico: een handicap, invaliditeit, ouderdom, grote gezondheidsproblemen, ... zijn allemaal levenssituaties die grote gevolgen hebben voor het inkomen ;

Overwegende dat bijna een kwart van de personen met een handicap het risico loopt in armoede te verzeilen, zijnde twee keer meer dan de hele bevolking⁴ ;

Aangezien de huidige Brusselse regelgeving, die niet voorziet in een afwijking voor personen met beperkte mobiliteit, een bijkomende factor van maatschappelijke uitsluiting voor deze personen is, wier inkomen vaak al fors daalt door de kosten van de gezondheidszorg ;

Gelet op het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing, met name artikel 3.2.16 ;

3 https://be.brussels/mobiliteit-en-transport/zich-verplaatsen-in-brussel/personen-met-beperkte-mobiliteit-pbm?set_language=nl.

4 <https://www.mi-is.be/nl/studies-publicaties-statistieken/armoede-en-handicap-belgie-2019>.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

relative aux dérogations à la restriction au droit d'accès aux zones de basses émissions pour les personnes à mobilité réduite

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Considérant que la mobilité est un besoin essentiel à la vie en société : pour se soigner, travailler, se divertir, voir sa famille et ses amis, se former, faire les courses, ... ;

Considérant que pour une personne à mobilité réduite, chaque déplacement anodin peut se révéler être un véritable parcours du combattant. Que ces personnes voient le risque d'isolement social et de fragilisation psychologique augmenter sensiblement et que beaucoup dépendent entièrement de leur véhicule pour tout déplacement ;

Considérant que la Région de Bruxelles-Capitale le relève également sur son site³ : « Tout le monde peut être confronté à un handicap, qu'il soit permanent ou momentané. La Région de Bruxelles-Capitale souhaite permettre l'accessibilité de tous les usagers à l'espace public. C'est-à-dire donner la possibilité à chacun de prendre part, de façon autonome et aisée, aux activités sociales, culturelles et économiques de son choix. » ;

Considérant qu'il y a un lien entre le fait d'être une personne à mobilité réduite et un risque de précarité accru : situation de handicap, d'invalidité, vieillesse, problèmes de santé importants, ... toutes des situations de vie qui ont d'importantes conséquences sur les revenus de la personne ;

Considérant que près d'un quart des personnes handicapées courent le risque de tomber dans la pauvreté, soit deux fois plus que le risque couru par l'ensemble de la population⁴ ;

Vu que la réglementation bruxelloise actuelle, en ne prévoyant pas de dérogation pour les personnes à mobilité réduite, constitue un facteur d'exclusion supplémentaire de la société pour ces personnes dont les revenus sont souvent déjà fort diminués par les frais de santé ;

Vu le Code bruxellois de l'Air, du Climat et de la Maîtrise de l'Energie, notamment l'article 3.2.16 ;

3 <https://be.brussels/mobilite-et-transport/se-deplacer-dans-bruxelles/les-personnes-a-mobilite-reduite-pmr>.

4 <https://www.mi-is.be/fr/etudes-publications-statistiques/pauvrete-et-handicap-en-belgique-2019>.

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 januari 2018 betreffende het instellen van een lage-emissiezone ;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

- een l) toe te voegen in artikel 5, § 1, 4° van haar besluit van 25 januari 2018 betreffende het instellen van een lage-emissiezone teneinde een afwijking te voorzien voor alle personen die over een parkeerkaart voor personen met een handicap beschikken.

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 25 janvier 2018 relatif à la création d'une zone de basses émissions ;

Demande au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale :

- d'ajouter un l) à l'article 5, § 1er, 4° de son arrêté du 25 janvier 2018 relatif à la création d'une zone de basses émissions afin de prévoir une dérogation en faveur de toutes les personnes disposant d'une carte de stationnement spéciale pour les personnes handicapées.

Françoise DE SMEDT (F)
Youssef HANDICHI (F)
Stéphanie KOPLOWICZ (F)
Jan BUSSELEN (N)
Petya OBOLENSKY (F)
Luc VANCAUWENBERGE (F)
Francis DAGRIN (F)
Caroline DE BOCK (F)
Jean-Pierre KERCKHOFS (F)
Leïla LAHSSAINI (F)